

JANAKKALAN SEURAKUNNAN PIENHANKINTAOHJE

Vahvistettu kirkkoneuvostossa 25.2.2025

Sisällys

1	Yleistä pienhankinnoista	2
2	Kansalliset kynnysarvot	2
3	Pienhankintoja koskevat periaatteet.....	3
4	Olemassa olevia sopimuksia hyödynnettävä ensisijaisesti	4
5	Tarjouskilpailu pienhankinnasta	4
5.1.	Tapa 1 - Hintatiedustelu.....	4
5.2.	Tapa 2 - Tarjouspyyntö ja tarjousten käsittely	5
6	Suorahankinta tarjouskilpailun sijasta.....	6
7	Suorahankinta vähäisissä hankinnoissa	6
8	Hankinnan hyväksyminen/hankintavaltuudet	7
9	Tiedoksianto hintatiedusteluun vastanneelle tai tarjoajalle Hintatiedustelu	7
10	Pienhankinnan tilaus ja sopimus	8
11	Pienhankinnan valvonta	9

1 Yleistä pienhankinnoista

Tämä pienhankintaohje on tarkoitettu noudatettavaksi Janakkalan seurakunnan pienhankinnoissa.

Pienhankinnoiksi kutsutaan sellaisia hankintoja, joiden ennakoitu arvo jää alle hankintalain mukaisen kansallisen kynnysarvon. Pienhankinnat tulee pääsääntöisesti kilpailuttaa, vaikka niihin ei sovelletakaan hankintalain säännöksiä. Tässä pienhankintaohjeessa kerrotaan, miten kilpailuttaminen tulee tällöin toteuttaa ja missä tilanteissa hankinta voidaan toteuttaa ilman kilpailutusta.

Hankinnan ennakoitua arvoa arvioitaessa on otettava huomioon niin sanottu luontevan hankintakokonaisuuden määrittely eli samaan hankintaan on luettava kuuluvaksi luontevasti samanaikaisesti kilpailutettavat ja samantyyppiset hankinnat. Hankintaa ei saa kynnysarvon alittamiseksi pilkkoa eriin tai ketjuttaa ajallisesti taikka arvioida sen arvoa ilmeisen alakanttiin. Tavarahankintaa tai palveluhankintaa ei myöskään saa liittää rakennusurakkaan tai hankintoja muutoin yhdistellä keinotekoisesti hankintalain säännösten soveltamisen välttämiseksi.

Jos suunnitellun hankinnan ennakoitu arvo ylittää jäljempänä kerrotun kansallisen kynnysarvon, tulee hankintaan soveltaa hankintalakia.

2 Kansalliset kynnysarvot

Pienhankintoja ovat kansallisten kynnysarvojen alle jäävät hankinnat.

Hankintojen jaottelu	Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa
Tavara- ja palveluhankinnat (muut palvelut kuin SOTE- ja ns. muut erityiset palvelut)	60 000 euroa
Suunnittelukilpailut	60 000 euroa
Rakennusurakat	150 000 euroa
Sosiaali- ja terveyspalvelut ja eräät muut palvelut (kuten työterveyspalvelut, koulutuspalvelut, AV-tuotannot, ks. tarkemmin hankintalain liitteen E 1–4 mukaiset palvelut) https://www.hankinnat.fi/sote-hankinta/liitteen-e-cpv-koodit	400 000 euroa
Muut erityiset palveluhankinnat (hankintalain	300 000 euroa
liitteen E kohtien 5 – 15 mukaiset palvelut) https://www.hankinnat.fi/sote-hankinta/liitteen-e-cpv-koodit	
Käyttöoikeussopimukset palveluista ja urakoista	500 000 euroa

Kun selvitetään sitä, onko kyse pienhankinnasta ja alittaako hankinta kansallisen kynnysarvon, määritellään ensin hankinnan ennakoitu arvo. Hankinnan ennakoitu arvo

tarkoittaa suurinta hankinnasta mahdollisesti maksettavaa kokonaiskorvausta **ilman arvonlisäveroa** hankintamenettelyn alkamisajankohtana. Hankintoja ei tule pilkkoa pienempiin eriin hankintalain kiertämiseksi. Määräaikaisissa sopimuksissa otetaan huomioon koko sopimuskauden arvo, ja toistaiseksi voimassa olevissa sopimuksissa neljän vuoden aikaisten hankintojen arvo.

3 Pienhankintoja koskevat periaatteet

Pienhankinnan perusedellytys on, että on olemassa tavarain tai palvelun tarve ja että hankintaan on olemassa määrärahat budjetissa.

Pienhankintoja tehtäessä tulee ottaa huomioon tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteet sekä hyvän hallinnon periaatteet.

Pienhankinnoissa tavoitteena on taloudellinen hankinta ja kirkon varojen järkevä käyttö sekä tehokkaat ja sujuvat hankintamenettelyt.

Kirkon tavoitteena on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Ilmastovaikutusta voidaan pienentää vähähiilisillä hankinnoilla huomioimalla ympäristönäkökohdat hankinnan eri vaiheissa esimerkiksi suunnitteluvaiheessa, hankinnan kohteen kuvauksessa, soveltuvuusvaatimuksissa, tarjousten vertailussa ja sopimusehdoissa. Kirkon oma syyskuussa 2020 päivitetty ympäristödiplomin käsikirja viitoittaa tietä kohti hiilineutraaliutta Kirkon energia- ja ilmastostrategian Hiilineutraali kirkko 2030 mukaisesti. Janakkalan seurakunnan kaikissa hankinnoissa edellytetään mahdollisuuksien mukaan ympäristönäkökohtien huomioon ottamista.

Esimerkkejä periaatteiden sisällöistä:

Avoimuus	Hankintaprosessi on toteutettu ja dokumentoitu annettujen ohjeiden mukaisesti. Hankinnasta voidaan tarvittaessa julkaista hankintailmoitus tai tiedottaa omilla sivuillaan, jos pienhankinnan arvo ja luonne puoltavat sitä eikä ole olemassa puitesopimusta tai muuta tietoa hintatasosta.
Tasapuolisuus ja syrjimättömyys	Jokaisessa hankinnan vaiheessa tulee kaikkia tarjoajia kohdella tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Tehdyt toimet ja päätökset tulee olla perusteltavissa, eivätkä ne saa perustua mielivaltaisiin syihin.
Suhteellisuus	Hankinnan vaatimukset ja toimintamallit suhteutetaan pienhankinnan arvoon ja luonteeseen.
Ympäristönäkökohdat	Hiilineutraali kirkko 2030 https://evl.fi/plus/yhteiskunta-ja-kirkko/kestava-kehitys/hiilineutraali-kirkko
	Ympäristökäsikirja https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja

4 Olemassa olevia sopimuksia hyödynnettävä ensisijaisesti

Hankintojen toteuttamista varten on olemassa useita Hanselin, Sarastian tai kirkon omia yhteisiä sopimuksia. Myös pienhankinnat on toteutettava näiden sopimusten avulla.

Tämä pienhankintaohje ei suoraan koske niitä tilanteita, kun käytetään olemassa olevia sopimuksia tavarain, palvelun tai rakennustyön tilaamiseen.

5 Tarjouskilpailu pienhankinnasta

Myös pienhankinnan tulee perustua markkinatietoisuuteen eli saatavilla olevien tavaroiden, palvelujen ja rakennustöiden hinta- ja laatutasoon.

Jos ei ole olemassa sopimusta, jota voidaan käyttää hankinnan toteuttamisessa tai jos hankintaan ei sovellu mikään kohdassa 6 kuvatuista suora-hankintaperusteista, kannattaa tehdä markkinakartoitusta. Tämän voi tehdä esimerkiksi internetin välityksellä tai pyytämällä alustavia tuote- ja hintatietoja sähköpostilla tarjoajilta.

Kun hankintaa valmistelevalla tai valmistelevilla on riittävä tieto markkinoista, hankinnan voi yksinkertaisimmillaan toteuttaa hintatiedusteluna tai sitten pyytämällä tarjouspyynnön avulla tarjouksia.

5.1. Tapa 1 - Hintatiedustelu

Pyydä muutamalta toimijalta tietoja tuotteista, palveluista, hinnoista ja saatavuudesta jne. sähköpostilla tai puhelimitse.

Hintatiedustelussa toimijoita pyydetään ilmoittamaan kaikki ne tiedot, joilla on merkitystä hankinnassa.

Saatujen tietojen perusteella valitaan hankintatarpeeseen hinnaltaan ja laadultaan parhaiten soveltuva tuote, palvelu tai rakennustyö.

Jos hintatiedustelun jälkeen ei kuitenkaan ole pystytty varmistumaan siitä, että hankinta olisi riittävän varmalla pohjalla toteuttaa pelkkänä hintatiedusteluna, on mahdollista siirtyä jäljempänä kohdan 5.2. mukaiseen tapaan eli tarjouspyynnön lähettämiseen ja tarjousten pyytämiseen.

5.2. Tapa 2 - Tarjouspyyntö ja tarjousten käsittely

Pyydä muutamalta toimijalta tarjous laatimasi tarjouspyynnön pohjalta.

Voit lähettää tarjouspyynnön suoraan potentiaalisille tarjoajille kirjallisesti. Pienhankinta voidaan julkaista myös avoimena Hilmassa.

Tarjouspyynnössä toimijoita pyydetään ilmoittamaan kaikki ne tiedot, joilla on merkitystä hankinnassa.

Tarjoajalle voidaan tarvittaessa asettaa tarjouspyynnössä soveltuvuusvaatimuksia, kuten esimerkiksi tarjoajan luottoluokitusta tai kokemusta aiemmista vastaavista hankinnoista koskevia vaatimuksia. Pienhankinnoissa (ellei kyseessä ole avoin Hilmassa julkaistava hankinta) voidaan soveltuvuuden tarkastaminen tehdä myös ennen hankintamenettelyn aloittamista, jolloin esimerkiksi referenssitiedot voi tarkistaa yrityksen nettisivuilta, lakisääteisten velvoitteiden hoitamisen vastuugroup.fi -palvelusta ja ytj.fi:stä. Soveltuvuusvaatimusten tarkastaminen ennakolta on suositeltavaa.

Tarjouksista valitaan ensisijaisesti hinnaltaan halvin. Myös parasta hinta-laatusuhdetta voidaan käyttää.

Tarjoukset tulee pyytää jättämään sovituissa määräajassa. Tarjousajan olisi hyvä olla riittävä. Tarjoukset pyydetään toimittamaan joko sähköpostilla tai seurakunnan postiosoitteeseen.

Tarjouspyyntöön kannattaa liittää soveltuvat vakiosopimusehdot (JYSE Tavarat tai Palvelut

2014 -ehdot, JIT 2015 yleiset ehdot ja soveltuva erityisehto, rakennusurakan yleiset YSE 1998 -ehdot ja rakennuttamiseen liittyvissä suunnittelutehtävissä myös konsulttitoiminnan yleiset sopimusehdot KSE 2013 soveltuvat käytettäväksi.

Lisäksi on hyvä muistaa, että **tilaajavastuulaki** voi soveltua pienhankintaan, jos hankinnan arvo ylittää tilaajavastuulain soveltamisrajan eli on yli 9.000 euroa ilman arvonlisäveroa tai jos palvelu on kestoaltaan yli 10 päivän työsuoritus ja työ on tavanomaisesti hankintayksikön tiloissa tehtävä työsuoritus tai palvelu. Tilaajavastuulain selvitykset on pyydettävä viimeistään ennen kuin hankinnasta tehdään tilaus tai sopimus.

Tarjoukset käsitellään noudattaen tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaatteita.

Tarjoajia voidaan pyytää esimerkiksi toimittamaan, lisäämään, selventämään tai täydentämään tarjouksissa olevia tietoja ja asiakirjoja. Tarjouspyyntöä vastaamattomat tarjoukset suljetaan pois tarjouskilpailusta.

Tarjoukset ja muut hankinta-asiakirjat taltioidaan ja tarjousten käsittelytiedot kirjataan asianhallintajärjestelmään.

6 Suorahankinta tarjouskilpailun sijasta

Joissakin tilanteissa voi olla perusteltua, että hankinta suoritetaan suorahankintana neuvottelemalla suoraan tietyn toimijan kanssa hankinnasta ja sen ehdoista, vaikka edellä kerrotun mukaisesti pääsääntöisesti tulisivat hankinta toteuttaa tarjouskilpailun kautta.

Esimerkkejä suorahankintatilanteista:

- Tavara- tai palveluhankinta on arvoltaan vähäinen. Katso tarkemmin kohta 7.
- Hankinnalla on ennalta arvaamaton kiire, joka on tullut yllätyksenä vastuussa olevalle yksikölle/osastolle/vastuuhenkilölle
- Vastaavaa tuotetta, palvelua tai rakennustyötä on hankittu lähiaikoina ja hinta- ja laatu- ja laatutaso on selvillä, ja kilpailuttamisesta saatava hyöty mitä todennäköisimmin ei ylitä kilpailuttamisen tuomia kustannuksia
- Lähiaikoina hankittu tietyltä toimittajalta hinta-laatusuhteeltaan erinomainen suoritus, joka perusteena uuteen tilaukseen samalta toimittajalta, ja kilpailuttamisesta saatava hyöty mitä todennäköisimmin ei ylitä kilpailuttamisen tuomia kustannuksia. On oltava tarkkana, että useita yksittäisiä samaan hankintakokonaisuuteen liittyviä hankintoja ei tule pilkotuksi useisiin eriin, jolloin saatetaan jättää noudattamatta kynnysarvojen ylittymisestä seuraava velvollisuus noudattaa hankintalain säännöksiä kilpailutuksissa.
- Muita kysymyksen tulevia toimittajia ei ole tiedossa

Yli 5 000 euron hankinnoista tehdään viranhaltijapäätös, johon kirjataan tiiviisti selvitys hankinnan kulusta.

Alle 5 000 euron hankinnoista ei tarvitse tehdä viranhaltijapäätöstä, vaan hankinnan asianmukaisuus todennetaan laskun asiatarkastus- ja hyväksymismenettelyn yhteydessä. Myös alle 5 000 euron hankinnasta voi tehdä erillisen selvityksen hankinnan kulusta, jos se hankinnan luonteeseen ja sisältöön nähden on tarkoituksenmukaista. Malli selvityksestä liitteenä 2.

Luottokortilla tehtävät ostot

Luottokortilla tai omalla pankkikortilla/käteisellä tehtävät ostot (esimerkiksi matkaliput) ovat luonteeltaan sellaisia, että niistä ei erillistä selvitystä laadita, vaan niiden osalta on velvollisuus kohdistaa ostot kulu- tai matkalaskulle ja selitekentässä kertoa, mistä ostosta on kyse ja liittää kuitti kulu- tai matkalaskulle.

7 Suorahankinta vähäisissä hankinnoissa

Vähäisinä pidettäviä hankintoja ei ole välttämätöntä kilpailuttaa. Tehtäessä vähäisiä hankintoja ilman kilpailutusta hankintojen on kuitenkin perustuttava markkina- ja hintatietoisuuteen. Hankinnasta tehtävässä päätöksessä tai erillisessä selvityksessä on mainittava kilpailuttamatta jättämisen perusteet. Yli 5 000 euron arvoisista hankinnoista tehdään viranhaltijapäätös tai hankinnasta päättää hallintosäännön mukaisesti kirkkoneuvosto tai kirkkovaltuusto.

Vähäisinä hankintoina pidetään hankintoja, joiden ennakoitu arvo jää alle seuraavien euromäärien.

Tavara- ja palveluhankinnat 5 000 euroa

Tavara- ja palveluhankintaa voidaan pitää lähtökohtaisesti vähäisenä, jos hankinta on alle 5 000 euron suuruinen.

Rakennusurakat 30 000 euroa

Rakennusurakoissa kilpailuttamistarve on arvioitava tapauskohtaisesti kiinnittäen huomiota hankkeen luonteeseen, suunnittelutarpeeseen, toimintaympäristöön jne. Keskeistä on tällöin myös se, onko kysymys uudisrakentamisesta vai korjausrakentamisesta.

Rakentamishankkeissa voidaan hankintaa pitää lähtökohtaisesti vähäisenä, jos sen ennakoitu arvo on 30 000 euroa tai alle.

Suunnittelu- ja asiantuntijapalvelut 30 000 euroa

Suunnittelu- ja asiantuntijapalvelut ovat luonteeltaan usein monimutkaisia, joten kyseiset hankinnat tehdään usein markkinakartoituksen pohjalta neuvottelemalla. Hankintayksiköllä on usein myös valmis näkemys toimittajien osaamisesta, vahvuuksista ja heikkouksista. Tämän vuoksi vähäisen hankinnan raja on näiden hankintojen osalta perustellusti 30 000 euroa.

8 Hankinnan hyväksyminen/hankintavaltuudet

Hankinnan hyväksyy henkilö, jolla on oikeus hyväksyä pienhankinta.

Eri viranhaltijoiden hankintavaltuudet ovat seuraavat:

- 1) Kirkkoherra 10 000 euroon saakka.
- 2) Talouspäällikkö 30 000 euroon saakka (seurakunnan kaikki hankinnat, jos toimialueen viranhaltijan hankintaraja ylittyy)
- 3) Seurakuntapuutarhuri hautaustoimen hankinnat 20 000 euroon saakka
- 4) Viranhaltija tai työntekijä 1 000 euroon saakka talousarviomäärärahojen puitteissa.

Viranhaltijapäätöksen tekeminen yli 5 000 euron hankinnoista

Kun viranhaltijan tekemän hankinnan arvo on yli 5 000 euroa, hankinnasta on tehtävä viranhaltijapäätös Dynasty-asianhallintajärjestelmään.

Viranhaltijoiden hankintavaltuuksien yli menevät hankinnat käsitellään ja päätetään kirkkoneuvostossa tai kirkkovaltuustossa.

9 Tiedoksianto hintatiedusteluun vastanneelle tai tarjoajalle Hintatiedustelu

Jos tarjouskilpailun toteuttamistapana on kohdan 5.1 mukaisesti käytetty hintatiedustelua, niille toimijoille, joilta on tiedusteluja tehty, ei lähetetä mitään varsinaista päätöstä tai otetta vaan ainoastaan heti tietojen saannin yhteydessä kiitetään saaduista tiedoista tilanteen mukaan joko sähköpostilla tai puhelimesta.

Tarjouspyyntö

Jos tarjouskilpailun toteuttamistapana on kohdan 5.2 mukaisesti käytetty tarjouspyyntöä, päätös hankinnasta lähetetään tiedoksi viranhaltijapäätöksellä tai hallintoelimen päätöksen otteena. Näihin päätöksiin liitetään mukaan valitusosoitus ja oikaisuohje. Jos päätöksestä ei tehdä viranhaltijapäätöstä päätöstä, tieto valitusta toimittajasta lähetetään tarjouksen tehneille toimijoille sähköpostilla ilman valitusosoitusta tai oikaisuohjetta.

Suorahankinta

Jos on kyse suorahankintana tehdystä pienhankinnasta kohdan 6 tai 7 mukaisesti, niin päätös hankinnasta lähetetään tiedoksi kyseiselle toimijalle viranhaltijapäätöksellä tai hallintoelimen päätöksen otteena. Näihin päätöksiin liitetään mukaan valitusosoitus ja oikaisuohje. Jos päätöksestä ei tehdä viranhaltijapäätöstä tai hallintoelimen päätöstä, tieto valitusta toimittajasta lähetetään tarjouksen tehneelle yritykselle sähköpostilla ilman valitusosoitusta tai oikaisuohjetta.

10 Pienhankinnan tilaus ja sopimus

Lyhytkestoissa ja vähäarvoisissa pienhankinnoissa tärkeät sopimusehdot voi kirjoittaa myös osaksi tilausta, ellei erillistä sopimusta katsota tarpeelliseksi. Näin menetellessä tilaukseen kannattaa sisällyttää ainakin hinta- ja maksuehdot, omistus- käyttö- ja tekijänoikeudet, toimitusaika ja sopimuksen purkamisen ehdot esimerkiksi työn laatuun liittyen.

Esimerkkejä keskeisistä tilaustiedoista:

Tilaustiedot	▪ Hankintayksikön nimi ja yhteystiedot; ▪ Tilattavat tuotteet ja/tai palvelut, tuotekoodit ja määrät; ▪ Hinta- ja alv-tiedot; ▪ Maksuehto (21 pv netto); ▪ Toimitusaika; ▪ Toimitusehto tavarahankinnoissa (yleensä TOP = toimitettuna perille, ao. paikkakunta), toimitusosoite ja muut toimitusta koskevat tiedot; ▪ Laskutusta koskevat tiedot (ml. verkkolaskutusta sekä mahdollista sopimuskohdistusta tai tiliöintikoodia varten tarvittavat tiedot); ▪ Muut tarvittavat tiedot, kuten JYSE Tavarat 2014 tai JYSE Palvelut 2014 -ehdot tai JIT 2015 yleiset ehdot ja soveltuvat erityisehdot tai YSE 1998 -ehdot
---------------------	---

Tarvittaessa toimittajaa voidaan pyytää vahvistamaan tilausehdot tilausvahvistuksessa. Lähinnä arvoltaan vähäisissä tai kiireellisissä hankinnoissa tilaus on mahdollista tehdä poikkeuksellisesti suullisesti, jolloin sen tiedot on kuitenkin viipymättä kirjattava tämän ohjeen dokumentointia koskevien ohjeiden mukaisesti.

Pienhankintoina kilpailutetuista tavaroista ja palveluista on usein syytä tehdä myös erillinen sopimus, ja sopimuksissa on syytä käyttää julkisten hankintojen yleisiä sopimusehtoja (katso yleisistä sopimusehdoista tarkemmin sivu Sopimukset <https://sakasti.fi/hallinto-ja-talous/hankinnat/nain-hankit/sopimukset/>

Sopimuksessa tulisi sopia selkeästi erityisesti immateriaalioikeuksista, maksuehdoista ja huomioida myös mahdolliset virhe- ja viivästystilanteet sekä sopimuksen purkuehdot, elleivät nämä asiat päde sellaisenaan jo yleisten sopimusehtojen kautta.

11 Pienhankinnan valvonta

Hankintojen toteutumista on valvottava. Hankintayksikön on ilmoitettava toimittajalle toimituksessa ja laskutuksessa havaituista puutteista ja virheistä sekä valvottava, että puutteet ja virheet korjataan asianmukaisesti.

Tarkista aina vastaanottamasi palvelu tai tuote. Reklamoι havaitsemistasi virheistä toimittajalle. Näin säilytät mahdollisuuden sopimusten mukaisten oikeuksien, kuten sopimussakon tai vahingonkorvauksen käyttöön.

Tärkeintä on ilmoittaa virheistä ajoissa toimittajille. Jos sopimuksessa on sovittu reklamaatioajasta, tee reklamaatio sopimuksenmukaisessa ajassa.